

Näringsdepartementet

Betänkandet (SOU 1998:141) Medling och lönebildning

ILO-kommittén har genom remiss 1998-12-15 (A98/3396/AL) anmodats yttra sig över slutbetänkandet från utredningen om ett förstärkt förlikningsmannainstitut (SOU 1998:141) Medling och lönebildning. Utredningen föreslår att ett nytt medlingsinstitut bildas senast den 1 januari år 2000. Institutet föreslås få en betydligt starkare ställning än den nuvarande förlikningsmannainstitutionen genom utökade befogenheter. Utredningen lägger även förslag om bl.a. förbättrad lönestatistik och stramare konfliktregler.

ILO-kommittén konstaterar att utredningen på ett föredömligt vis redovisar inte bara gällande EG-rätt på området utan även internationella konventioner, främst inom Europarådet och ILO. Redogörelsen omfattar en beskrivning av relevanta bestämmelser i 1950 års Europakonvention och Europarådets (reviderade) sociala stadga samt ILO-konventionerna (nr 87) om föreningsfrihet och skydd för organisationrätten, (nr 98) om organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten, (nr 151) om offentligt anställda och (nr 154) om främjande av kollektiva förhandlingar. Dessutom informeras om de båda organisationernas övervakning av bestämmelsernas tillämpning samt inte minst viktigt om praxis som övervakningsorganen utvecklat i bedömningen av frågeställningar med anknytning till de förslag som utredningen framför.

I en bilagedel ingår elva rapporter som tagits fram som underlag för utredningens förslag. Särskilt intressant ur ILO-synpunkt är Niklas Bruuns bidrag om Förstärkt lönebildning genom förstärkt förlikningsmannainstitut. Bruun, som under perioden 1996-99 varit ledamot av ILO:s styrelses föreningsfrihetsutskott, förklarar ILO:s praxis beträffande en rad åtgärder som berörs i betänkandet.

I anslutning till förslagen om förbättrad lönestatistik, bl.a. ur jämställdhetsperspektiv, redovisas Sveriges åtaganden enligt ILO-konventionen (nr 100) om lika lön för kvinnor och män för arbete av lika värde. Även konventionerna (nr 111) om diskriminering (anställning och yrkesutövning) och (nr 156) om arbetstagare med familjeansvar nämns. ILO-kommittén finner att ytterligare en ILO-konvention kan nämnas i detta sammanhang, nämligen konventionen (nr 160) om arbetsmarknadsstatistik. Sverige har ratificerat konventionen (prop. 1985/86:141) och därvid godtagit dess skyldigheter i fråga om åtta av de nio statistikområden som omfattas av konventionen, bl.a.

i fråga om lönestatistik och arbetskonflikter. I den anslutande rekommendationen (nr 170) anges att statistiken över löner och arbetstid bör klassificeras efter kön (p. 3-5).

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad vice ordförande, ledamöterna Delang, Regnell, Laurent, Leopoldson, Edström och Zettervall-Thapper samt ersättarna Kruse och Olsson. Närvarande har varit ersättarna Brorsson och Österberg och, adjungerad, Henrik Sjöberg, N, samt undertecknad sekreterare. Ett av ledamöterna Edström och Zettervall-Thapper samt ersättarna Olsson och Österberg undertecknat särskilt yttrande bifogas.

För ILO-kommittén

Bengt Lidal

Kerstin Wiklund